

Anne Kalmari kesk

Kirjallinen kysymys lastensuojelun laitoshoidon haasteista ja lainsäädännön puutteista

Eduskunnan puhemiehelle

Lastensuojelun laitoshoidossa olevien lasten ja nuorten tilanteessa on viime vuosina ilmennyt vakavia haasteita, jotka vaarantavat lapsen edun toteutumisen. Paikallinen moniammatillinen yhteistyö, joka aiemmin mahdollisti nopean reagoinnin kriisitilanteisiin, on monilla alueilla korvattu etäisillä ja byrokraattisilla prosesseilla. Tämä on viivästyttänyt lasten akuutin avun saantia. Esimerkiksi sosiaalipäivystys ja laitoshoitoyksiköt toimivat usein irrallaan toisistaan, mikä vaikeuttaa yhteistä tilannekuvaa ja päätöksentekoa.

Sijoituspäätökset tehdään usein kolmen kuukauden määräajaksi. Lyhyet sijoitukset eivät tue lapsen kuntoutumista, ja jatkuvat siirrot katkaisevat hoitosuhteita sekä heikentävät lapsen turvallisuuden tunnetta. Lainsäädännön tulisi mahdollistaa pidemmät, vähintään 12—18 kuukauden sijoitukset silloin, kun lapsen etu sitä vaatii, ja rajoittaa siirtoja vain perusteltuihin tapauksiin.

Laki painottaa, että ensisijainen tuki on kohdennettava kotiin. Käytännössä tämä tuki jää monin paikoin paperille ilman riittäviä konkreettisia resursseja, kuten kodinhoitajia ja intensiivistä perhetyötä. Ilman riittävää alkuvaiheen apua kotiin palaaminen ei ole realistista.

Lisäksi monissa yksiköissä ei ole mahdollisuutta tehdä huumeseurontoja alaikäisille tilapuutteiden vuoksi. Tämä vaikeuttaa päihteiden käytön tunnistamista ja hoidon järjestämistä. Lisäksi sijoitusyksiköiden oikeutta hakea karannut lapsi tai nuori takaisin tai kännykän pois ottamista yöajaksi on rajoitettu.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten valtioneuvosto aikoo varmistaa, että lastensuojelulakiin ja sen toimeenpanoon tehdään tarvittavat muutokset, joilla turvataan paikallinen, nopeasti reagoiva moniammatillinen yhteistyö akuutissa tilanteessa,

pidennetään sijoituspäätösten minimikestoa silloin, kun lapsen etu sitä vaatii, ja vähennetään siirtojen määrää,

varmistetaan konkreettisen kotiin vietävän tuen saatavuus ennen sijoitusta ja sen jälkeen, sekä

Kirjallinen kysymys KK 247/2025 vp

taataan mahdollisuus huumeseulontoihin ja muihin tarpeellisiin terveydenhuollon toimenpiteisiin kaikissa lastensuojelun yksiköissä?

Helsingissä 15.8.2025

Anne Kalmari kesk